

**CRNA GORA
MINISTARSTVO FINANSIJA**

Broj: 02-03-20081/1

Podgorica, 23. novembar 2017. godine

**MINISTARSTVO RADA I SOCIJALNOG STARANJA
- n/r ministra, gospodina Kemala Purišića -**

Poštovani gospodine Purišiću,

Na osnovu Vašeg akta, broj: 100-101/17-16 od 20. novembra 2017. godine, kojim se traži mišljenje na tekst *Predloga odluke o utvrđivanju godišnjeg broja dozvola za privremeni boravak i rad stranaca za 2018. godinu*, Ministarstvo finansija daje sljedeće

MIŠLJENJE

Predloženim propisom uspostavlja se ravnoteža između ponude i tražnje na tržištu rada i stvaraju se uslovi za zadovoljavanje potreba poslodavca za zapošljavanjem strane radne snage, koja se ne može obezbijediti ponudom sa domaćeg tržišta.

Na tekst Predloga odluke i pripremljeni Izvještaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Na osnovu uvida u dostavljeni obrazac za procjenu fiskalnog uticaja, utvrđeno je da sprovođenje Odluke neće zahtijevati finansijska sredstva iz budžeta, već će uticati na povećanje u generisanju prihoda budžeta u 2018. godini u iznosu od 13.103.873,75 €.

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija je saglasno sa *Predlogom odluke o utvrđivanju godišnjeg broja dozvola za privremeni boravak i rad stranaca za 2018. godinu*.

S poštovanjem,

MINISTAR
Darko Radunović

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

Ministarstvo rada i socijalnog staranja

NAZIV PROPISA

Prijedlog odluke o utvrđivanju godišnjeg broja dozvola za privremeni boravak i rad stranaca za 2018. godinu

1. Definisanje problema

Koje probleme treba da riješi predloženi akt?

Koji su uzroci problema?

Koje su posljedice problema?

Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?

Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

- Predloženi propis treba da omogući uspostavljanje ravnoteže između potrebe zapošljavanja domaće radne snage, posebno na sezonskim poslovima, i naglašenih potreba poslodavaca za zapošljavanjem u određenim djelatnostima, kada te potrebe ne može u potpunosti zadovoljiti domaća ponuda.
- Uzroci problema mogu biti: neodgovarajuća kvalifikaciona struktura nezaposlenih; nemotivisanost za prihvatanje zaposlenja i nedostatak mobilnosti domaće radne snage;
- Povećanje broja stranaca u ukupnom zapošljavanju, a posebno izraženo tokom turističke sezone;
- Zbog neodgovarajuće kvalifikacione strukture, nemotivisanosti i nedostatka mobilnosti domaće radne snage, a iskazanih potreba poslodavaca posebno tokom sezone, najviše bi bili oštećeni privredni subjekti;
- Bez primjene propisa poslodavcima bi bila ograničena mogućnost angažovanja radne snage za potrebe obavljanja svoje privredne aktivnosti.

2. Ciljevi

Koji ciljevi se postizu predloženim propisom?

Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

- Predloženim propisom uspostavlja se ravnoteža između ponude i tražnje na tržištu rada i stvaraju se uslovi za zadovoljavanje potreba poslodavaca za zapošljavanjem strane radne snage, koja se ne može obezbijediti ponudom sa domaćeg tržišta.
- Propis je usklađen sa Zakonom o strancima („Sl. list CG”, br. 56/14, 28/15 i 16/16) i Uredbom o kriterijumima i postupku za utvrđivanje godišnjeg broja dozvola za privremeni boravak i rad stranaca („Sl. list CG”, broj 40/15).

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

- Osnov za donošenje Odluke o utvrđivanju godišnjeg broja dozvola za privremeni boravak i rad stranaca za 2018. godinu sadržan je u članu 73 Zakona o strancima. Navedenom odredbom propisano je da godišnji broj dozvola za privremeni boravak i rad stranaca – godišnju kvotu, utvrđuje Vlada Crne Gore, u skladu sa migracionom politikom, stanjem i kretanjem na tržištu rada u Crnoj Gori, najkasnije do 30. novembra tekuće, za narednu godinu.
- Za 2018. godinu predlaže se utvrđivanje godišnje kvote u ukupnom broju od 14.231 dozvola. Iz navedenog broja, izdvaja se 2.000 dozvola za privremeni boravak i rad stranaca, koje Ministarstvo rada i socijalnog staranja, može dodatno rasporediti za pojedine namjene, u skladu sa potrebama tržišta rada, na zahtjev Zavoda za zapošljavanje Crne Gore.
Za zapošljavanje stranaca se utvrđuje 7.714 dozvola, za sezonsko zapošljavanje 3.311 dozvola i za pružanje ugovorenih usluga 1.206 dozvola. Dakle, iz ukupno utvrđenog broja raspoređeno je 12.231 dozvola.
- Prema podacima Ministarstva unutrašnjih poslova, koje je nadležno za sprovođenje postupka izdavanja dozvola za privremeni boravak i rad stranaca, u 2016. godini izdato je ukupno 14.588 dozvola za privremeni boravak i rad stranaca, od čega 10.834 u kvoti i 3.754 van kvote.
- U periodu od 01. 01. do 30.09.2017. godine, izdato je ukupno 17.383 dozvola za privremeni boravak i rad stranaca, od čega 12.231 u kvoti i 5.152 van kvote, što je 38,55% (4.837 dozvola) više izdatih dozvola u odnosu isti uporedni period u 2016. godini.
- Odlukom o utvrđivanju godišnjeg broja dozvola za privremeni boravak i rad stranaca za 2017. godinu („Sl. list CG“, br. 83/16) utvrđena je godišnja kvota za 2017. godinu u ukupnom broju od 13.185 dozvola. Iz ovog broja izdvojeno je 2.000 dozvola, koje Ministarstvo rada i socijalnog staranja može dodatno rasporediti za pojedine namjene, u skladu sa potrebama tržišta rada, na zahtjev Zavoda za zapošljavanje Crne Gore.
Zbog povećanog interesovanja poslodavaca za izdavanjem dozvola za privremeni boravak i rad stranaca, a uzimajući u obzir činjenicu iskorišćenosti kvote za određene namjene, Ministarstvo rada i socijalnog staranja je, na zahtjev Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, u junu mjesecu tekuće godine, odobrilo dodatno raspoređivanje 2.000 dozvola za privremeni boravak i rad stranaca (ukupan broj izdvojenih dozvola). Dodatno raspoređivanje dozvola za privremeni boravak i rad stranaca izvršeno je za potrebe sprovođenja postupka izdavanja dozvola za privremeni boravak i rad stranaca kod Ministarstva unutrašnjih poslova.
Odlukom o izmjeni Odluke o utvrđivanju godišnjeg broja dozvola za privremeni boravak i rad stranaca za 2017. godinu („Sl. list CG“, br. 44/17) povećana je godišnja kvota za 5.000 dozvola, tako da je ukupna godišnja kvota za 2017. godinu, umjesto 13.185, utvrđena u ukupnom broju od 18.185 dozvola. Iz ovog broja, umjesto 2.000, izdvojeno je ukupno 7.000 dozvola, koje Ministarstvo rada i socijalnog staranja može dodatno rasporediti za pojedine namjene, u skladu sa potrebama tržišta rada, na zahtjev Zavoda za zapošljavanje Crne Gore.
Nakon donošenja navedene odluke, u julu mjesecu tekuće godine, Ministarstvo rada i socijalnog staranja je, na zahtjev Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, za potrebe sprovođenja postupka izdavanja dozvola za privremeni boravak i rad stranaca kod Ministarstva unutrašnjih poslova, odobrilo dodatno raspoređivanje 2.800 dozvola, što znači da je tokom 2017. godine odobreno dodatno raspoređivanje ukupno 4.800 dozvola.
Tokom 2017. godine, iz ukupne kvote, raspoređeno je, po namjenama, djelatnostima i zanimanjima, ukupno 15.985 dozvola, i to: 9.618 za dozvole za zapošljavanje, 4.357 za dozvole za sezonsko zapošljavanje i 2.010 za dozvole za pružanje ugovorenih usluga.
Stepen iskorišćenosti kvote za period od 01.01. do 30.09.2017. godine je 76,52%, a po namjenama dozvola za privremeni boravak i rad stranaca, je: 79,58% za dozvole za zapošljavanje, 73,39% za dozvole za sezonsko zapošljavanje i 68,62% za dozvole za pružanje ugovorenih usluga.

- Ukoliko dođe do promjena na tržištu rada ili zbog posebnih uslova u pojedinim djelatnostima, Vlada Crne Gore može ograničiti godišnju kvotu, povećati broj, odnosno izvršiti preraspored po namjenama, shodno članu 74 stav 2 Zakona o strancima.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera

- Donošenje predloženog propisa imaće pozitivan uticaj na tržište rada na privredne subjekte;
- Neće izazivati dodatne troškove;
- Propisom se podržava legalno zapošljavanje stranaca;
- Ne postoje administrativna opterećenja i biznis barijera.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbjeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

Kod procjene fiskalnog uticaja primjene Odluke pošlo se od sljedećih pretpostavki:

- da je ukupan broj dozvola za privremeni boravak i rad stranaca 14.231;
- da će se prosječna zarada stranca koji se zaposli u Crnoj Gori u 2017. godini, imajući u vidu zanimanje, odnosno poslove na koje će se anagažovati, kretati oko 335,00 €;
- da će se fiskaliteti na zaradu od 335,00€ kretati oko 224,25 € i
- da će ostvarenje kvote biti 80%.

Polazeći od navedenih pretpostavki, a imajući u vidu strukturu dozvola za privremeni boravak i rad, procijenjeni fiskalni prihodi iznose 13.103.873,75 €.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertna podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

- Prilikom donošenja propisa nije korišćena eksterna ekspertna podrška;
- Radi izrade Prijedloga odluke o utvrđivanju godišnjeg broja dozvola za privremeni boravak i rad stranaca za 2018. godinu obrazovana je Radna grupa, u kojoj su, pored predstavnika Ministarstva rada i socijalnog staranja, bili i predstavnici: Ministarstva unutrašnjih poslova, Ministarstva održivog razvoja i turizma, Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja, Ministarstva saobraćaja i pomorstva, Ministarstva ekonomije, Ministarstva zdravlja, Ministarstva finansija, Ministarstva prosvjete, Ministarstva nauke, Ministarstva kulture, Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, Zavoda za statistiku Crne Gore, Privredne komore Crne Gore, Unije poslodavaca Crne Gore, Saveza sindikata Crne Gore i Unije slobodnih sindikata Crne Gore.
- Prijedlog godišnje kvote je pripremljen na osnovu podataka Ministarstva unutrašnjih poslova o izdatim dozvolama u 2017. godini, analitičkog prikaza stanja i kretanja na tržištu rada, koji je uradio Zavod za zapošljavanje Crne Gore, kao i prijedloga organa državne uprave nadležnih za djelatnosti za koje se utvrđuje godišnja kvota i predstavnika poslodavaca.
- Na prijedlog godišnje kvote dozvola za privremeni boravak i rad stranaca za 2018. godinu, koji je pripremila Ministarstvo rada i socijalnog staranja, dobijena su mišljenja organa državne uprave nadležnih za pojedine djelatnosti za koje se utvrđuje kvota i Zavoda za zapošljavanje Crne Gore.

7. Monitoring i evaluacija

Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?

Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?

Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?

Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

- Ne postoje prepreke za implementaciju propisa;
- Ispunjenje ciljeva će se mjeriti prema broju zaposlenih stranaca i broju zaposlene domaće radne snage;
- Za sprovođenje monitoringa i evaluaciju biće zaduženi Ministarstvo rada i socijalnog staranja i Zavod za zapošljavanje Crne Gore.

Datum i mjesto

Podgorica, 20.11.2017.godine

